

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 § ja 47 a §:n sekä maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee kallion louhintaa ja kalliolouheen murskaamista siirrettävällä murskaamalla. Kyseessä on uusi toiminta. Päätös toiminnan aloittamisesta ilman päätöksen lainvoimaa maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n nojalla.

LUVAN HAKIJA

Hakija: Kemijärven yhteismetsän osakaskunta

Osoite: Vapaudenkatu 8 A 4, 98100 Kemijärvi

Yhteyshenkilö: Juho Puikko, juho.puikko@kemijarvenyhteismetsa.fi, puh. 0400 395056

Liike- ja yhteisötunnus: 0191725-9

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kemijärven yhteismetsän osakaskunta hakee maa-aines- ja ympäristölupaa Kemijärvelle Erkkusenselkään kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä. Haettavan maa-ainesmäärän suuruus on 200 000 m³. Otettava maa-aines on kalliota. Ympäristölupa koskee alueelta otettavan maa-aineksen louhintaa ja murskausta. Uutta lupaa haetaan määräaikaisena kymmeneksi vuodeksi. Toimija hakee lisäksi YSL 199 §:n ja MAL 21 §:n mukaisesti lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Alue sijaitsee Kemijärven keskustasta n. 23 kilometriä koilliseen. Suunniteltu maa-ainesottoalueen läheisyydessä on vanha monttu. Kulku alueelle tapahtuu alueen eteläpuolella kulkevaa metsäautotietä pitkin. Lähin asunto sijaitsee noin 3.3 km etäisyydellä itäkoilliseen Isohalmeen kylällä. Alueella ei ole maankäyttöä koskevia rajoituksia, jotka voisivat olla toiminnan esteenä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) mukaiseen maa-ainesten ottamiseen on saatava maa-aineslupa (MAL 4 §). Ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 2 mukaan ympäristölupa on oltava:

- Kivenlouhimolle tai sellaiselle muuhun kuin maarakennustoimintaan liittyvälle kivenlouhinnalle, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää (kohta 7 c)
- Kiinteälle murskaamolle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (kohta 7 e)

Jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä

yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (MAL 4 a § ja YSL 47 a §)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 a, 6 b ja 12 b kohtien mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Kemijärvellä toimii Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 26.3.2021 (Y/31/2021).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakemuksen kohteena oleva alue on hakijan omistuksessa. Kyseessä on uusi toiminta, johon ei ole aikaisempia lupia.

HANKETIEDOT (HAKIJAN KUVAUS)

Alueen nykytila, luonnonolosuhteet ja maankäyttö

Yleisesti alue on metsätalousmaata ja kohteessa on jyrkähköjä rinteitä. Haettavan luvan kohdealueen maaperä on karun kivinen ja kallio on oletettavasti lähellä maanpintaa. Alueella ei ole suoritettu koekaivauksia tai kairauksia materiaalin laadun ja määrän selvittämiseksi.

Haettava alue ei ole pohjavesialueella, eikä muita tiedossa olevia rajoituksia tai toimenpidekieltoja ei ole tiedossa, jotka voisivat olla maa-ainesoton esteenä.

Haettava ottoalue ei ole pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (12320502 Palovarvikko) sijaitsee kaakossa noin 60 m:n päässä ottoalueesta. Pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle on matkaa noin 150 m. Ottamisalueen vesien virtaussuunta on pois päin pohjavesialueesta.

Merkittäviä vesistöjä ei ole alueen lähistöllä, vain metsäojiin laskevia puron latvoja eripuolilla. Koskiensuojelualue (Käsmäjoen vesistö MUU120045) on noin 500 m päässä etelässä ja idässä. Lähin Natura SAC -alue on tynnyriaapa 6,5km päässä lounaassa. Alueet on esitetty ottamisluvan yleiskartassa.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja, vaan alue kuuluu Itä-Lapin maakuntakaava-alueelle ja se on kaavassa metsätalousvaltaisella-alueella (M). Alue on juuri Nuoliväärän tuulivoimayleiskaava-alueen eteläpuolella

Lähin asunto sijaitsee noin 3.3 km etäisyydellä itäkoilliseen Isohalmeen kylällä. Louhoksen läheisyydessä on kartan mukaan poroerotusaita rakennuksineen n. 750 m päässä lännessä ja jokin rakennus metsätien varressa n. 440 m päässä lännessä.

Alueen läheisyydessä ei ole muinaismuistolain mukaisia kohteita tai suojelualueita, eikä muita rajoituksia tai toimenpidekieltoja ei ole tiedossa, jotka voisivat olla maa-ainesoton esteenä.

Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Suunniteltu maamateriaalin ottaminen on esitetty suunnitelmapiirustuksissa. Ensimmäisen vaiheen louhoksessa on kyse 2900 m² alueesta ja 10 000 m³ määrystä. Toisessa vaiheessa ottaminen ulottuu koko laajuudelle. Suunniteltu ottotaso on +235.00 N2000. Ottamissyvyys on 2–18 m. Maa-aineslupaa haetaan tälle noin 17 750 m² alueelle ja 200 000 m³ ottomäärälle 10 vuodeksi.

Suunnittelun pohjana on käytetty Maanmittauslaitoksen maastotietokannan 2m korkeusmalliaineistosta generoitua maastomallia. Suunnittelu on toteutettu oliopohjaisena mallintamisena, jossa ottamisen luiskat liittyvät maastomalliin ja ovat siten todenmukaisia. Ottamisalueen kulmat merkitään maastoon, samoin 2 kpl korkeuskiintopisteitä. Ottoalueen kulmien koordinaatit ja ehdotetut kiintopisteiden paikat on esitetty suunnitelmapiirustuksessa.

Ottoalueen kulmien koordinaatit:

1. E=538669.94 N=7411754.77
2. E=538691.08 N=7411857.88
3. E=538742.42 N=7411868.41
4. E=538823.74 N=7411857.27
5. E=538864.85 N=7411803.89
6. E=538776.38 N=7411706.93

Alueen sijainti on esitetty ottosuunnitelman yleiskartassa 1:150 000. Alueen koordinaatit ovat ETRS-TM35 koordinaatistossa ja N2000 -korkeusjärjestelmässä.

Alueelta saatava materiaali on kalliota, jota tullaan käyttämään Nuolivaaran tuulipuiston infrarakentamisen rakennusmateriaalina ja niiden ylläpitämiseen. Ottotoiminta tapahtuu louhimalla kalliota. Ottamisen laajuus ja ottamissuunta on esitetty suunnitelmapiirustuksissa. Ottotoiminta etenee mahdollisimman järjestelmällisesti. Poistetut pintamaat läjitetään perusmaan päälle etenemissuunnassa ja ottotoiminnan edetessä ne kulkeutuvat piirustuksissa esitetyle alueelle.

Louhe on sellaisenaan käyttökelpoista, mutta maamateriaalia tullaan jalostamaan murskaamalla toiminta-alueella ottamisen yhteydessä. Luonnon materiaalia tai käsiteltyä materiaalia tullaan varastoimaan toiminta-alueella. Maamateriaalista isot lohkaaret voidaan jalostaa jatkokäyttöön tai jättää ne maisemoinnin käyttöön.

Ottosuunnitelmasta ei ole pyydetty lausuntoja ELY-keskukselta tilaajan puolesta.

Turvallisuus ja liikennejärjestelyt

Ottoalueen kulmat merkitään paaluin maastoon näkyvästi. Jos työaikainen ottamisen rintuus on korkea ja jyrkempi kuin 1:1 - 2, työaikainen turvallisuusmerkintä tehdään maastoon esimerkiksi näkyvin paaluin tai aitaamalla, mutta porojen vuoksi ei nauhoilla tai lippusiimoilla. Pintamaaläjiä voidaan sijoittaa ottamisen reunoille turva- ja meluvaliksi. Maa-ainesten oton aikana noudatetaan yleisiä työturvallisuusohjeita- ja määräyksiä.

Materiaalin siirtoja varten käytetään nykyisiä tieyhteyksiä. Työaikaiset liikennejärjestelyt toiminta-alueella ja teillä tulee järjestää turvallisesti ja mahdollisimman jouhevasti.

Materiaalioton lopulliset luiskat tehdään louhimalla portaaksi. Luiskat voidaan myös louhia tai rakentaa maisemoinnin yhteydessä pintamailla, kivillä ja lohkareilla luonnonmukaisesti. Alueen jyrkkä ja korkea reuna tullaan aitaamaan pysyvästi ottamistoiminnan lopuksi.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Suunniteltu toiminta aiheuttaa muutoksia itse ottamisalueelle, mutta toiminta ei muuta alueen yleistä maisemaa. Alueen läheisyydessä ei ole asutusta, joka voisi häiriintyä ottotoiminnan vuoksi. Ottaminen suoritetaan kuitenkin niin, että vaikutus luontoon ja maisemakuvaan on mahdollisimman vähäinen ja alue maisemoidaan lopuksi.

Pohjaveden pintaa ei odoteta havaittavan toiminnan yhteydessä, joten vaikutusta pohjaveteen ei odoteta. Matkaa merkittäviin vesistöihin on riittävästi, joten vaikutuksia vesistöihin ei ole.

Toimet ympäristövaikutusten vähentämiseksi

Ottamistoiminnassa noudatetaan valvojan viranomaisen ohjeita ja määräyksiä. Ottaminen suoritetaan niin, että vaikutus luontoon ja maisemakuvaan on mahdollisimman vähäinen. Ottamistoiminta tapahtuu louhimalla kalliota. Jos ottamisessa havaitaan pohjavettä, pohjan tasoa nostetaan siten, että pohjaveden päälle jätetään vähintään 1 m:n suojakerros.

Louhokseen tuleva vesi ohjataan oja pitkin alueen länsireunaan, jonne tehdään vähintään 3 x 5 m kokoinen ja n. 1m syvyinen selkeytysallas. Altaasta vedet johdetaan luonnon alamäkeen länsisuuntaan, pois päin pohjavesialueesta.

Alueella syntyvät kaivannaisjätteet ovat metsäpohjalta kertyvät kannot ja puunkaadoilta jääneet oksat. Kannot ja muu isompi puuaines poistetaan ja kuljetetaan hyödynnettäväksi muualla. Alueen ohut pintamaa kuoritaan ottotoiminnan edetessä luonnonmaan päälle ja se voidaan läjittää ottoalueen reunoilla suoja- ja meluvalliksi. Lopuksi ne käytetään montun maisemointiin ja kasvualustaksi.

Ottotoiminnassa käytetyt koneet ovat kaivinkone pintakerroksen poistoon ja maanaineksen lastaukseen, poravaunu louhintaan, mobiili murskauslaitos materiaalin jalostukseen, pyöräkuormaaja lopputuotteen siirtämiseen, läjittämiseen ja lastaamiseen, sekä kuorma-autoja maamateriaalin poiskuljetukseen. Lupa-alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan niin, että mahdolliset vuodot havaitaan ja korjataan välittömästi.

Melu- ja pölyhaitta ei tule olemaan vallitsevaa tilannetta suurempi. Pölyn sitomiseksi voidaan käyttää tarvittaessa harkitusti vettä.

Polttoaineita ei pääsääntöisesti varastoida suunnitellulla maa-ainetossoalueella. Mahdollinen varastointi alue rakennetaan riittävän suureksi, jotta kaikki koneet sopivat siihen. Ajatuksena on lyhytaikainen säilytys.

Toiminta-alueella säilytetään imeytys ja kuivike tarvikkeet, sekä sammutuskalusto saateelta suojattuna. Lisäksi asennetaan tyhjä astia roskille ja käytetyille imeytysaineille heti pois kuljetettavaksi.

Maisemointi ja alueen jälkikäyttö

Maa-materiaalin ottamisen jälkeen alue jää metsätalouskäyttöön. Alueen jälkihoitotöinä luiskat muotoillaan portaiksi, jolloin alue tulee pysyvästi aidata jyrkältä ja korkealta osuudelta, tai kaltevuuteen 1:2-3 tai loivempaan ympäröivän maaston mukaan. Isoja kiviä ja pultereita voidaan käyttää luiskaamisen lisäksi myös kasoina tai muotoina montun luiskissa tai pohjalla monimuotoisuuden lisäämiseen. Pintamaita käytetään myös muotoiluun ja kasvualustana siten, että lopputuloksena on luonteva ja moni-ilmeinen maasto. Jälkihoitotöitä voidaan tehdä myös vaiheittain ottotoiminnan edetessä.

Jälkihoitona ei kuitenkaan tehdä erillisiä multauksia tai istutuksia, vaan pintamaita pyritään käyttämään kasvualustana. Luonnollinen metsäroskaantuminen, ruohottuminen ja siemennys annetaan tapahtua ajan kanssa. Ympäröivä metsä siementää alueen tehokkaasti. Lopullisesta metsittämisestä vastaa maanomistaja, mikäli alue ei metsity luonnollisesti.

Alueen jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiselle tullaan hakemaan maa-ainesluvan päättymispäivästä poikkeavaa määräaika. Lisäaikaa jälkihoitotoimenpiteille tarvitaan, jotta alueelle jäljelle jäänyt maa-aineisvarastot saadaan hyödynnettyä alueen metsäautotieverkon kunnossapitoon ja mahdolliseen laajentamiseen. Myös alueen metsittämiseen tähtäävät toimenpiteet voidaan suorittaa materiaalivarastojen tyhjennyttä. Lisäaikaa jälkitoimenpiteille tarvitaan oletettavasti 2 vuoden ajalle.

Tuotteet ja tuotantomäärät

Louhe ja kalliomurske keskimäärin 20 000 t/a ja maksimissaan 250 000 t/a.

Raaka-aineiden ja tuotteiden varastointi

Tuotekasat varastointialueella, varastointiajat tuulipuiston rakennusaikana lyhytaikainen, myöhemmin 1-3 vuotta, materiaali karkeaa – pölyäminen vähäistä eikä pölyhaittoja ympäristöön.

Toiminta-ajat

Toiminto	Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Viikoittainen toiminta-aika (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen		06:00 - 22:00	arkipäivinä	
Poraaminen		07:00 - 21:00	arkipäivinä	
Rikotus		07:00 - 21:00	arkipäivinä	
Rajäyttäminen		08:00 - 18:00	arkipäivinä	
Kuormaaminen ja kuljetus		06:00 - 22:00	arkipäivinä	
		07:00 - 18:00	la-su	

Murskausta 12 kk tuulipuiston maanrakennusvaiheen aikana, myöhemmin n. 2kk vuosittain, louhinta ja kuljetus kysynnän mukaan epäsäännöllistä.

Tuotannossa käytettävät polttoaineet ja lisäaineet

Tuotannossa käytetään kevyttä polttoöljyä keskimäärin 18 t/a (max 110 t/a), öljyjä keskimäärin 0,3 t/a (max 2 t/a), voiteluaineita keskimäärin 0,2 t/a (max 0,5 t/a) ja rä-

jähdysaineita keskimäärin 4 t/a (max 25 t/a). Toiminta-alueella tuotettavaa kiviainesta kulutetaan keskimäärin 20 000 t/a ja maksimikulutus on 250 000 t/a. Vettä käytetään tarvittaessa pölyn torjuntaan, ja se otetaan louhoksesta tai tuodaan paikalle säiliöissä.

Tiedot päästöistä ilmaan sekä niiden puhdistaminen

Toiminnassa arvioidaan muodostuvan ilmanpäästöjä seuraavasti:

	Päästö (t/a)
Hiukkaset (sis. pöly)	0,09-0,6 t/a
Typen oksidit (NO _x)	0,73-4,6 t/a
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,02-0,12 t/a
Hiilidioksidi (CO ₂)	62,1-350 t/a

Tiedot maaperän, pohjavesien ja pintavesien suojelemiseksi tehtävistä toimita

Polttoaineita ei varastoidan alueella, työkonet tankataan alueen ulkopuolella. Koneiden kunnon valvonta. Imeytystarvikkeet alueella ja työntekijöiden ja urakoitsijoiden perehdytys. Louhoksen vedet johdetaan avoojaa pitkin selkeytysaltaaseen, joka rakennetaan mahdollisuuksien mukaan.

Tiedot syntyvistä jätteistä, niiden ominaisuuksista ja määristä sekä käsittelystä

Toiminnassa arvioidaan syntyvän jätteitä seuraavasti:

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka
jäteöljy	50-125	keräys lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	jäteöljykeräykseen
talousjäte	100-200	keräys kannellisiin jätteastioihin	Toimitetaan jätteiden jatkokäsittelyyn
ongelmajätteet	30-75	keräys lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Ongelmajätteen keräykseen

Jätteiden määrä ja kuljetukset kirjataan työmaapöytäkirjaan.

Kaivannaisjätteitä arvioidaan syntyvän seuraavasti:

Kaivannaisjätteet	Enimmäismäärä koko toiminta-aikana (m ³ ktr)	Käsittely- tai hyödyntämistapa
pintamaa	10 000	käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
kannot ja hakkuutähteet	800	kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
seulontakivet ja	250	käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin,

lohkareet		jälkihoitoon ja maisemointiin
yhteensä	11 050	

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltaminen

Yhteismetsällä ei ole omaa louhinta- ja murskauskalustoa, käytetään ulkopuolista urakoitsijaa, joiden edellytetään käyttävän asianmukaista tekniikkaa.

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa louhoksessa, melu ei alueen syrjäisen sijainnin vuoksi ohjearvoja ylittävästi ulotu häiriintyviin kohteisiin. Murskauskaluston sijoittaminen louhokseen vähentää melu- ja muita päästöjä.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Pöly, melu ja värinä jäävät asumisalueella alle raja- ja ohjearvojen. Toiminnoilla ei ole vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai terveyteen.

Toiminnoilla ei ole haitallisia vaikutuksia luontoon, luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön.

Ei haitallisia päästöjä veteen, louhittava kiviaines ei sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaineita.

Ilmaan johtuvista päästöistä ei ole haitallista vaikutusta ympäristölle.

Polttoaine- ja öljypäästöt torjuen ei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä sekä tiedot onnettomuuksien ehkäisemiseksi suunnitelluista toiminnoista ja poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta

Toiminnan riskeinä on polttoaine- ja öljypäästöt konerikkojen tai onnettomuuksien seurauksena, näiden varalta alueella säilytetään imeytysturvetta tai muuta vastaavaan imeytystarviketta. Työtapaturmien varalta alueelle varataan tarvittavat ensiaputarvikkeet

Tiedot toiminnan käyttötarkkailusta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä raportoinnista

Toiminnan käyttötarkkailuna suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä.

Ei päästö- tai vaikutustarkkailua.

Silmämääräinen tarkkailu, ei erillistä tarkkailuohjelmaa. Polttoaine- tai öljypäästöistä raportoidaan valvontaviranomaisille sekä pelastusviranomaiselle.

Täydennys 12.4.2021 (Tummennetut kohdat viranomaisen täydennyspyynnöstä)

- Yleisten mitoitusalueiden mukaisesti kallionottoalueiden luiskat maisemoidaan 1:2-1:3 kaltevuuteen. Pyydämme perustelut yleisiä mitoituksia jyrkemmälle kaltevuudelle. Lisäksi pyydämme selvityksen tarvittavista suojaustoimenpiteistä rinteiden jyrkkyyden vuoksi. Lähtökohtaisesti viranomaisen ohjaa lupamääräyksillä toimintaan, joka ei aiheuta vaaraa pitkällä aikavälillä. Mahdollinen aitaamisvelvollisuus tarkoittaisi viranomaiselle jääviä vakuuksia.

- Kallioalueen loppuluiskat halutaan jättää mahdollisimman otollisiksi luvanhaltijan mahdollisten jatko-ottotoimintojen ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Luiskien jättäminen paljaalle kalliopinnalla (1:1-1:2) mahdollistaa tulevien otto- toimintojen aloittamisen suoraan poistamalla vain alueelle rakennetut suojaukset.
- Alueen lopullinen suojaus voidaan toteuttaa poraamalla kallioon aitatolpat ja aitaamalla alue sinkityllä verkkoaidalla tai vaihtoehtoisesti louhinnasta jäävillä ylisuurilla kivillä, jotka aseteltaisiin jyrkänteen reunoille tietyin intervallein (Esim. 1-1,5 metrin välein.). Kivet voitaisiin asetella noin. 3 metrin etäisyydelle kallion reunasta.

- **Ottoalueen vedet on tarkoitus johtaa alueen lounaisnurkkaan rakennettavaan selkeytysaltaaseen. Ovatko alueen kallistukset riittäviä veden johtamisen kannalta?**

- Alueen maaperän luonnolliset laskut kallistuvat selkeytysalueeseen päin, joten vesien luonnollinen lasku on selkeytysaltaaseen päin. Tätä voidaan tehostaa selkeytysaltaaseen menevän ojan syvyydellä, jotta varmistetaan vesien tehokas lasku selkeytysaltaaseen.

- **Ns. MURAUUS -asetuksen (800/2010) 9.2 §:n mukaisesti (t)ukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittely-alueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Miten tukitoiminta-alueen olettaen hakemuksessa oleva varikkoalue) maaperänsuojaus on tarkoitus toteuttaa?**

- Varikkoalueella ei tulla säilyttämään mitään kemikaaleja, tai voiteluaineita tai polttoaineita. Varikkoalue on käytössä vain parkkialueena koneille, jotka eivät ole käytössä. Varikkoalue rakennetaan tarvittaessa murskepintaiseksi, jotta kaikki mahdolliset vuodot voidaan havaita selkeästi. Vuotojen poisto tapahtuu poistamalla maa-aines ja kuljettamalla se pois alueelta vallitsevien lakien ja asetusten (PIMA-asetus) mukaisesti.
- Kaikki tankkaukset suoritetaan säiliöautosta, jonka säilytyspaikka on alueen läheisyyteen rakennettavan tuulivoimapuiston alueet. Huolloissa käytetään myös liikuteltavia huoltoautoja, jossa säilytetään tarvittavat osat sekä aineet ja huoltoauton vakituinen sijainti on myös lähelle rakennettavan tuulivoimapuiston alueella.
- Murskaksessa käytettävä kalusto ei ole myöskään kokosaikaisesti toimiva murskauslaitos vaan sen toiminta on jaksottaista (n. 1 viikon – 3 viikon intervalleissa.)

- **Suoritetaanko alueella koneiden huoltoja tai pesuja?**

- Alueella ei suoriteta huoltoja eikä pesuja.

- Voiko räjäytys- ja murskaustoiminta aiheuttaa haitta noin 900 metrin etäisyydellä sijaitsevan poroerotusaidan toiminnalle? Onko toimintaan tarve jättää taukoja erotusaikaan?

- Alueelta postetut pintamaat ja muut maa-ainekset kalliopinnan paljastuksen yhteydessä sijoitetaan alueen reunoille suojavalliksi, joka toimii niin kulkues-teenä kuin meluvallina entisestään ehkäisemaan meluhaittaa ympäröiville alueille.
- On syytä huomioida että räjäytys (arviolta kerran 1-3 viikon välein) on sinänsä harvinainen toimenpide ja siitä aiheutuva melu on verrattavissa metsästyskauden laukauksiin.
- Murskaus suoritetaan kallioalueen pohjalla, joten kalliorintuudet sekä meluval- lit ehkäisevät tehokkaasti melusaasteen leviäminen ympäröiville alueille.

- Hakemuksessa ilmoitettiin, että alueella ei muodostu jätevesiä. Miten murskaushenkilökunnan talousjätevesihuolto järjestetään?

- Murskaustyön ollessa käynnissä murskaushenkilöstöllä on käytössä liikutelta- vat sosiaalitulat ja tarvittaessa alueelle voidaan tuoda kuivakäymälä (ns. Bajama- maja).
- Henkilöstölle on käytössä myös tuulipuistoalueen sosiaalitulat, koska ottotoi- minnat ovat kytköksissä vahvasti tuulipuiston rakentamisen aikatauluihin.

- Haette lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Ympäristönsuoje- lulin (527/2014) 119 §:n mukaisesti (l) *upaviranomainen voi perustellusta syys- tä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, lu- van hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muu- toksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. ... Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä täytäntöönpanon lupapäätöstä suppeammaksi sekä määrätä täytäntöönpanon aloitusajankohdasta. Mikä on perusteltu syy hakea toiminnanaloittamislupaa? Tekeekö toiminnan aloittaminen muutoksenhaun hyödyttömäksi? Mitkä ovat esittämänne vakuus ja vakuuden perustelut toimin- nanaloittamislualle?*

- Lupaa toiminnan aloittamiselle haetaan ottoalueen läheisyyteen rakennettavan tuulivoimapuiston aikataulujen vuoksi. Tuulivoimapuiston rakentaminen on tii- viisti kytketty louhoksen toiminnan aloittamisen kanssa ja tuulivoimapuiston teiden ja nostoalueiden kantavia rakenteita ei voida rakentaa ennen louhoksen toiminnan aloittamista.
- Louhoksen kiviainesta tarvitaan niin teiden, nostoalueiden kuin perustusten pohjarakenteiden rakentamiseen ja näitä kiviaineksia ei voida tuoda mistään muualta vallitsevan kelirikon vuoksi, joten louhoksen operoinnin aloittaminen

mahdollisimman nopeasti on kriittistä tuulivoimapuiston aikataulun toteutumiseen, jolla on myös erittäin paljon positiivisia vaikutuksia Kemijärven kunnan talouteen sekä paikallisten pienyrittäjien työllistymiseen tuulipuistossa.

Täydennys 1.6.2021

Pyydämme Kemijärven yhteismetsän puolesta Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymää täydentämään Erkkusenselän maa-ainesten ottoalueen maa-aines- ja ympäristölupahakemuksia oheisella lisätiedolla jolla osoittautuu, että Erkkusenselän ympäristössä < 2 km säteellä olevissa pesissä ei ole meneillään pesintää (tarkastus Olli-Pekka Karlinin toimesta 30.5.2021). Hakija ei näe GPS-seurannan tarvetta (kuten Karlin raportissaan esittää) siitä syystä että pesinnän statusta on mahdollista tarkistaa biologin toimesta keväisin tarvittaessa tilanteissa jossa maa-ainesten ottotoimintaa on suunniteltu maaliskuun ja heinäkuun loppuun välille.

Hakija pyytää Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnan huomioimaan tämän päätöksenteossaan. Hakija pyytää ympäristöterveyslautakuntaa myöntämään hankkeelle toiminnan aloittamislupaa perustuen seuraaviin seikkoihin:

- Toiminta sijoittuu hakijan, eli Kemijärven yhteismetsän kiinteistölle
- Toiminnasta ei selvitysten perusteella aiheudu merkittäviä vaikutuksia ympäristöön, kuten luonnonsuojeluun, maisemaan, muinaisjäännöksiin, poroelinkeinoon tai maakotkaan
- Toiminta on elintärkeä meneillään olevan Nuolivaaran tuulivoimapuiston rakentamiselle
  - Maa-ainesten kuljettaminen muualta on todettu merkittävästi haittaavan alueen yleisten ja yksityisteiden kuntoa
  - Erkkusenselän maa-ainesluvan myötä kuljetukset sijoittuisivat yksinomaan yksityisteille, joita luvan haltija voi itse (ei tarvetta luvulle) parantaa ja korjata tarvittaessa välittömästi; tällöin varmistetaan, ettei rakentamiseen ei tule viiveitä
  - Erkkusenselän maa-ainesluvan myötä kuljetusten pituus lyhenisi huomattavasti
  - Luvan myötä liikenne ja siten myös siihen liittyvä turvallisuus paranisi huomattavasti
  - Erkkusenselän maa-ainesten ottoalueen saaminen käyttöön mahdollisimman pian on suuri merkitys Nuolivaaran tuulivoimahankkeen kustannuksille

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Asiakirjojen julkisuudesta

1.6.2021 toimitettu pesintäselvitys on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 14 kohdan mukaisesti.

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on muutettu ja täydennetty 12.4.2021, 20.5.2021 (päivitetty ottosuunnitelma) ja 1.6.2021.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla 16.4.- 23.5.2021 Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa ja Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveys-työn kuntayhtymän internetsivuilla osoitteessa <https://www.savukoski.fi/ymparistoterveydenhuolto/hallinto/kuulutukset/>. Kuulutus on julkaistu Koti-Lappi lehdessä 6.5.2021.

Hakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 38 §:n ja maa-aineslain 13 §:n mukaisesti asianosaiselle, joksi on Hirvasniemen paliskunta.

Katselmukset

Alueella ei ole tehty katselmuksia.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen, Kemijärven kaupungin terveyden-
suojeluviranomaisen ja Lapin maakuntamuseon lausunnot. Lapin ELY-keskukselta on lisäksi pyydetty lausunto 1.6.2021 tehtyyn hakemuksen täydennykseen. Kaikki lausuntopyynnön saaneet viranomaiset antoivat lausunnon.

Lapin ELY-keskus 21.5.2021

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN

LAUSUNTO

Pohjavesialue ja arvokas harjualue

Suunnitellun ottamisalueen läheisyydessä on Palovarvikon (12320502) muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (2-luokka).

Palovarvikon pohjavesialue sijoittuu luode-kaakkosuuntaiseen harju-
muodostumaan. Muodostuma kohoaa selvästi ympäristöstään, ja käsittää tasalakisen selänteeseen, joka loivenee itää kohti. Selänteeseen sivuilla on pieniä suppia. Muodostuman luonnontilaisessa osassa sorakerros on vähintään viiden metrin paksuinen. Kerrospaksuudet ovat pohjavesialueen varsinaisella muodostumisalueella muutoinkin reuna-alueita paksut, sillä korkeimmillaan selänne kohoaa noin 10-15 metriä ympäristöstään. Pohjavesialueen laskennallinen antoisuus on noin 550 m³/d. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu pohjavesialueen ulkopuolelle.

Suunniteltu ottamisalue sijoittuu Palovarvikko-Ahmakankaan arvokkaan harjualueen reunaosiin. Harjualueen raja-
us on tarkistettu Lapin Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeen (Poski) 2. vaiheen yhteydessä (2020). Vaaramaisemien ja osaksi suomaisemien ympäröimä harjualue erottuu melko selvästi ympäristöstään. Inventoinnin mukaan alueella on jokseenkin merkittäviä luonnonesiintymiä ja maisemakuvallisia arvoja.

Luonnonsuojelu

Suunnitellun kalliokiviainesten ottoalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (1097/160) 20-22 §:n liitteen 3 (a) koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, ei liitteen 4 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin

(92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (19.5.2021, Lajitietokeskus).

Suunnitellulla ottoalueella on tiedossa olevan suuren petolinnun pesäreviiri (Petolintujen pesät 2018, Metsähallitus). Ottamistoiminta tulee tehdä 15.2. - 31.7. välisen ajanjakson ulkopuolella. Rajoitus perustuu luonnonsuojelulakiin 39 § 1. momentin 2. kohtaan, jonka mukaan luonnonsuojeluasetuksen 19 §:n tarkoittaman suuren petolinnun pesän tahallinen vahingoittaminen ja suuren petolinnun tahallinen häiritseminen erityisesti linnun lisääntymisaikana on kiellettyä.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) kieltää pohjaveden pilaamisen ja laadun vaarantamisen. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantamista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-aineslain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut ehdot, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010). Asetuksen 3 §:n mukaan toimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteista, kuten sairaalasta, päiväkodista, hoito- tai oppilaitoksesta. Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriölle alttiista kohteesta.

Kivenmurskaamo voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriölle alttiista kohteesta ainoastaan, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla toiminta rakennukseen tai muita teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta häiriölle alttiissa kohteessa ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja. Lisäksi toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa 5 §:ssä tarkoitettua ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen.

Vakiintuneen käytännön ja ympäristöministeriön uuden maa-ainesten ottamisen sääntelyä ja järjestämistä varten tehdyn oppaan (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24) suositusten mukaan tulisi jättää seuraavat suojaetäisyydet:

- naapuritilan rajaan; vähintään 30 m
- asuttuun rakennukseen; vähintään 300-600 m kallionottamisalueella (vähintään 500 m, jos alueelle tulee murskaamo)
- maantielle; vähintään 50 m tien keskilinjasta

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle, sekä arvokkaan harjualueen reunaosiin. Suunniteltu ottotoiminta sijoittuisi varsinaisen harjumuodostuman ulkopuolelle, jossa maaperä on pääosin moreenia ja kalliota. Lapin ELY-keskus siten katsoo, että ottamisalueella ei sijaitse maa-ainelain 3 §:n tarkoittamia erikoisia luononesiintymiä, ja harjumuodostuman keskeisimmät ja arvokkaimmat osat sijoittuvat ottoalueen ulkopuolelle, pääosin luokitellun pohjavesialueen yhteyteen.

Lapin ELY-keskus katsoo, että ottamistoiminnalla ei siten aiheuteta maa-ainelain 3 §:n vastaisia vaikutuksia, ja että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain tai vesilain tarkoittamia haittoja. Lupaharkinnan yhteydessä on kuitenkin otettava huomioon seuraavat asiat:

Pohjaveden pinta ja laatu

Maa-ainesten ottamistoiminta tulee suorittaa niin, ettei pohjaveden pinnan taso pysyvästi muutu, ja ettei siitä aiheudu pohjaveden laadun vaarantamista. Pintavesiä ei saa johtaa alueelle. Jos toiminnan yhteydessä havaitaan pohjaveden pinta, on sen päälle jätettävä vähintään 1-2 metrin suojakerrospaksuus.

Ottamistoiminta

Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa viereisillä tiloilla. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää kuvaus vesien johtamisesta. Myös turvallisuusnäkökohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähdyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen tulee tehdä riittävällä tavalla.

Jälkihoito

On tärkeää, että jälkihoito- ja maisemointitöitä tehdään alueella oton edetessä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoitotyöt tulee yksilöidä lupapäätökseen. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:2 tai loivemmaksi. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestäväseen käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisu, 2020:24.)

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt seikat. **Lapin ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että alueelle sijoittuva suuren petolinnun pesäreviiri rajoittaa vuosittaista toiminta-aikaa edellä todetun mukaisesti.**

Toiminta-alueesta ja toiminnan luonteesta johtuen toiminnan aloittamislupaa ei tule myöntää muutoksenhausta huolimatta.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-ainelain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §).

Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Lapin ELY-keskus 21.6.2021

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Kalliokiviainesten ottoon ja murskaustoimintaan sisältyy räjäytyksiä, porausta, louhimista, murskausta, autoihin lastaamista ja kuljetustoimintaa, mitkä tuottavat merkittävää melua. Suuri petolintu on pesintäaikana häiriöille herkkä, joten kahden kilometrin suojavao-alue (puskuriva-alue) on välttämätön ko. lajin pesinnän onnistumiselle. Kalliokiviainesten ottotoiminnan vaikutusalueen laajuudesta ei ole käytettävissä todennettua tietoa.

Lähin pesä suunnitellusta ottoalueesta sijaitsee noin 200 metrin päässä. Kyseinen pesä raportoitiin kesällä 2021 osittain tippuneeksi. Pesä sijaitsee noin metrin päässä rungosta tuulenpesän päällä. Metsähallituksen petolintuvastaavan Stefan Siivosen mukaan pesä on edelleen käyttökelpoinen maakotkalle, ja edellisen kerran pesässä on pesitty 2019 (puhelinkeskustelu Lipponen/Siivonen 10.6.2021). On tavallista, että maakotka ottaa käyttöön esimerkiksi ravintotilanteesta riippuen myös useita vuosia asumattomana olleen pesän tai alkaa rakentamaan uudelleen pudonnutta pesää. Kallion louhiminen ja siihen liittyvä muu lisääntyvä toiminta alueella muuttaa pesän lähiympäristöä, ja on hyvin todennäköistä, että ympäröivä maankäytön muutos vaikuttaa pesän käyttöön. Huomioiden hankkeen sijainnin, suunnitellun ottomäärän ja hankkeen keston, ELY-keskus esittää ensisijaisesti, että kalliokiviainesten ottamiselle etsitään vaihtoehtoinen paikka, jossa pystytään takaamaan riittävä etäisyys maakotkan pesiin.

ELY-keskus viittaa korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisuun KHO:2015:124, jossa on kysymys maakotkan pesinnän häiritsemisestä, ja häiriö aiheutui turvetuotannosta. KHO katsoi pesäpuun suojan osoitettavan pesinnän suojaamista ja samalla turvetuotantoa pidettiin tahallisenä häiritsemisenä. Pesäpuiden muodostamaa aluekokonaisuutta pidettiin maakotkan elinkierron ja lisääntymisen kannalta tärkeänä luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna alueena. Hake muksen mukaisesta turvetuotannosta aiheutui häiriötä ihmisen liikkumisen ja toiminnan päästöjen, kuten melun, valon ja pölyn vuoksi. Tuotannosta aiheutuvan kokonaishäiriön arvioitiin johtavan lajin häviämiseen alueelta. Toimintaa oli tämän vuoksi pidettävä luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin 3 kohdassa kiellettyä rauhoitetun lajin tahallisena häiritsemisenä. Ympäristölupahakemus oli ympäristönsuojelulain (86/2000) 41 §:n 3 momentin nojalla tullut hylättyä.

Mikäli hakija pystyy todentamaan, että vaihtoehtoista kiviainesten otto paikkaa ei ole, tulee huomioida tässä lausunnossa tarkennettu rajoitusaika toiminnalle ja muut lupaehtoihin esitettävät asiat. Kalliokiviainesten ottotoiminnan räjäytysten, poraamisen, louhinnan ja lastaamisen merkittävästä melusta ja häiriöstä ei ole tehty vaikutusselvityksiä pesäreviiriltä. Ottomäärä on suuri ja vaikutus kestää vähintään hankkeen rakentamisen ajan, mutta lupaa haetaan 10 vuodeksi. ELY-keskus katsoo, että ko. kokoluokan tuulivoimapuiston rakentaminen kestää tavanomaisesti noin kaksi vuotta, joten lupa-aika tulee olla korkeintaan kaksi-kolme vuotta, koska kalliokiven ottoalue sijoittuu pesäreviirin kahden kilometrin suojavyöhykkeelle. Ottoajan pituudella on suuri merkitys ko. reviirin pesintämenestykselle (lentäviä poikasia). ELY-keskus katsoo, että kolmen neljän vuoden ottotoiminnan vaikutus pesinnän keskeytymisen kautta reviirin pesintätulokseen mahdollisesti tarkoittaa neljän - kuuden maakotkanpoikasen menetystä.

Kaikissa reviirin tunnetuissa pesissä on ollut pesintöjä viime vuosina, myös nyt osin pudonneeksi todetussa pesässä, joka sijaitsee noin 200

metrin päässä suunnitellusta ottoalueesta. Maakotka on paikkalintu, joka alkaa hakea pesäreviirinsä pesistä pesää tulevalle lisääntymiskaudelle jo paljon ennen varsinaista pesinnän aloitusta. Lisäksi on todettava, että kaikki kyseisen linnun tunnetut pesät sijaitsevat alle kahden kilometrin päässä kiviainesten suunnitellusta ottoalueesta. Koska kyseessä on suurta häiriötä aiheuttava hanke, jossa tehdään räjäytyksiä ja kallion louhintaa, edellyttää ELY-keskus saatuihin lisätietoihin perustuen ja aiempaa lausuntoa (21.5.2021) tarkentaen lupaehtoihin lisättäväksi rajoitusajaksi 1.1. – 31.7. Tällä välillä alueella ei saa tehdä kallion räjäytyksiä tai louhintaa ja alue tulee rauhoittaa kaikelta kiviainesten ottamiseen liittyvältä toiminnalta. Rajoitus perustuu luonnonsuojelulakiin 39 § 1. momentin 1 kohtaan, jonka mukaan suuren petolinnun tahallinen häiritseminen erityisesti linnun lisääntymisaikana ja linnun elämänsä aikana kannalta tärkeällä paikalla on kiellettyä. Koska kyseisen reviirin kaikki pesät ovat varsin lähellä kiviainesten ottamiseen suunniteltua aluetta tulee melua aiheuttava toiminta lopettaa riittävän aikaisin, jotta pesien lähestyminen on häiriötöntä ja pesinnän aloittaminen mahdollista.

ELY-keskuksen näkemys on, että satelliittipaikantimeen perustuva seuranta ei ole tässä tapauksessa aivan välttämätöntä, koska kyseinen reviiri on tunnettu ja se on ollut käytössä pitkään. Mutta mikäli vaihtoehtoista kalliokiviainesten ottopaikka ei ole käytettävissä, satelliittiseurannalla saataisiin tärkeää tietoa voimakasta melua tuottavien hankkeiden vaikutuksesta kotkan pesintöihin ja samalla varmistettua tietoa louhoksen läheisen pesän käyttöintensiteetistä ja merkityksestä ko. kotkan pesinnälle.

Mikäli vaihtoehtoista ottopaikkaa ei ole, maa-ainesten ottoluvan ja murskaustoimintaa koskevan ympäristöluvan lupaehtona tulee olla, että hankkeesta vastaava on lupa-aikana vuosittain selvillä pesäreviirin tilasta (onko jokin pesistä käytössä). Kemijärven yhteismetsän lisäksi wpd Finland Oy hankkeesta vastaavina tulee teettää tarvittavat selvitykset, jotka tekee lajin tunteva ja ELY-keskuksen hyväksymä asiantuntija. Pesäreviirin aktiivinen käyttö (pesäpoikasten ruokinta käynnissä) tulee varmistaa kesäkuun alussa tehtävällä reviirin tarkastuskäynnillä, jonka tuloksista tulee olla yhteydessä ELY-keskukseen. Mikäli pesäreviiri on aktiivisessa käytössä, maa-ainesten ottotoiminta ei ole mahdollista aikavälillä 1.1.-31.7. Mikäli pesäreviiri ei ole aktiivisessa käytössä, aikarajoitus poistuu ko. vuodelta ELY-keskuksen hyväksynnällä. Pesätarkastuksissa voi hyödyntää myös Metsähallituksen vuosittain toteuttamia pesätarkastuksia, jotka on yleensä tehty Kemijärven alueella kesäkuun puoliväliin mennessä.

ELY-keskus katsoo, että toiminnan voi aloittaa vasta, kun päätös on lainvoimainen. Perusteena on luonnonsuojelulain 39 § nojalla säädetty lajien suojelu, vaarantavien seurausten välttäminen.

Yhteenveto

Lapin ELY-keskus katsoo, että ensisijaisesti kalliokiviainesten ottamiselle tulee etsiä vaihtoehtoinen paikka, jolla pystytään takaamaan riittävä

etäisyys maakotkan pesiin. Mikäli vaihtoehtoista paikkaa ei perustellusti ole esittää, tulee lupamääräyksissä ottaa huomioon seuraavat rajoitukset.

Toimintaan liittyvä rajoitusaika on 1.1.-31.7., jolloin alue tulee rauhoittaa kaikelta kiviainesten ottamiseen liittyvältä toiminnalta. Hankevastaavan tulee olla lupa-aikana vuosittain selvillä pesäreviirin tilasta (onko jokin pesistä käytössä). Pesäreviirin aktiivinen käyttö (pesäpoikasten ruokinta käynnissä) tulee varmistaa kesäkuun alussa tehtävällä reviirin tarkastuskäynnillä, jonka tuloksista tulee olla yhteydessä ELY-keskukseen. Mikäli pesäreviiri ei ole aktiivisessa käytössä, aikarajoitus poistuu ko. vuodelta ELY-keskuksen hyväksynnällä. Koska ottoaajan pituudella on suuri merkitys ko. reviirin pesintämenestykselle, Lapin ELY-keskus katsoo, että lupa voidaan myöntää vain tuulivoimahankkeen rakentamisen kannalta tarpeelliseksi ajaksi (2-3 vuotta).

Lapin maakuntamuseo 3.5.2021

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa Kemijärven kaupungin kiinteistöön 320-874-1-0 (Kemijärven yhteismetsä) kohdistuvasta maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta. Hakemuksen aineisto on ollut nähtävillä verkossa osoitteessa www.savukoski.fi/ymparistoterveydenhuolto/hallinto/kuulutukset. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisenä vastuumuseona.

Aiottu ottoalue sijaitsee noin 23 km Kemijärven keskustasta koilliseen Erkkusenselkä -nimisen kohouman pohjoispuolella. Ottoalue käsittää 17 750 m²:n alan, haettava ottomäärän ollessa 200 000 m³ ja ottosyvyyden 2–18 m.

Alueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuri-perintökohteita. Alueeseen ei ole viimeisen kymmenen vuoden aikana kohdistunut arkeologisia selvityksiä.

Alue on supra-akvaattista eikä ole sijainnut välittömästi muinaisranta-vyöhykkeiden tai muiden vesistöjen lähistöllä. Alueen topografinen yleisilme on jyrkkäpiirteistä maaperän ollessa kallioista ja louhikkoista. Vanhoja topografisia karttoja tai LiDAR vinovalovarjostetta tarkastelemalla ei tule esille sellaisia seikkoja, jotka viittaisivat arkeologisiin kulttuuriperintökohteisiin. Kokonaisuutena arvioiden aiottu maanottoalue ei sijoitu arkeologisesti potentiaaliselle alueelle.

Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan maa-alueelta, johon hakemus kohdistuu, ei ole osoitettavissa sellaisia seikkoja, joiden perusteella tulisi edellyttää arkeologisia selvityksiä. Lapin maakuntamuseo kuitenkin muistuttaa, että muinaismuistolain 1 §:n mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltoa ei kumoa minkään muun lain nojalla

myönnetty lupa. Näin ollen muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Lapin maakuntamuseolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto 11.5.2021

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt lausuntoa Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta Kemijärven yhteismetsän osakaskunnan hakemukseen maa-aines ja ympäristöluvasta kiinteistölle RN:o 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä.

Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomainen lausuu

Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa hakemuksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on jätetty yksi muistutus:

Hirvasniemen paliskunnan muistutus 23.5.2021

Hirvasniemen paliskunnan muistutus maa-aines ja ympäristölupahakemukseen, kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä

Kemijärven yhteismetsän osakaskunta hakee maa-aines- ja ympäristölupaa Kemijärvelle Erkkusenselkään kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä. Haettavan maa-ainesmäärän suuruus on 200 000 m³. Otettava maa-aines on kalliota. Ympäristölupa koskee alueelta otettavan maa-aineksen louhintaa ja murskausta. Uutta lupaa haetaan määräaikaisena kymmeneksi vuodeksi. Alueelta aiotaan kuljettaa maa-ainesta korkeintaan 75 kertaa vuorokaudessa. Hankealue sijaitsee Kemijärven kaupungissa noin 23 km keskustasta koilliseen Erkkusenselässä. Alue sijaitsee kokonaisuudessaan Hirvasniemen paliskunnan alueella. Hirvasniemen paliskunnan suurin sallittu eloporoluku on 2 300 ja poronhoitajia oli 67 poronhoitovuonna 2019-2020. Paliskunnan poronhoito perustuu porojen vaapaaseen laiduntamiseen luonnonlaitumilla poronhoitolain mukaisesti.

Poronhoitolaki ja toiminnan vaikutukset

Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee aina ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki säättää

poronhoidolle pysyväksi oikeudeksi tarkoitetun vapaan laidunnusoi-
keuden: ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin
harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta
riippumatta” (PHL 3 §). Vapaana laiduntavat porot voivat hakeutua
toiminta-alueelle esimerkiksi kesällä räkkäaikana hakiessaan räkkä-
suojaa.

Poronhoitolain vahinkojen estämistä ja korvaamista koskevat sää-
dökset (PHL 6. luku) koskevat porojen viljelyksille, taimikoille, puu-
tarhoille ja vakituiselle asutukselle aiheutuvia vahinkoja. PHL 32 §:n
mukaan: ”Paliskunta on velvollinen rakentamaan aidan, muun lait-
teen tai rakennelman (aitaaminen) viljelysten ja muualla kuin saa-
melaisten kotiseutualueella myös puutarhojen, vakinaisten asunto-
jen pihojen ja muiden erityiseen käyttöön otettujen alueiden suoja-
miseksi poroilta. Aitaamisvelvollisuuden edellytyksenä on, että ai-
taaminen on tarpeen vahinkojen estämiseksi ja että rakentamiskus-
tannukset ovat kohtuulliset aitaamisesta todennäköisesti saatavaan
hyötyyn verrattuna. ---” Poronhoitolain mukaan aitaamisvelvollisuus
ei koske esimerkiksi yritystoimintaa tai kyseessä olevaa maa-
aineksen ottoon liittyvää toimintaa. Aitaamisvelvollisuus on yksiselit-
teisesti toimijalla itsellään, mikäli porot haittaavat alueella.

Alueen vieressä, noin 900 metrin päässä maa-
aineksenottoalueesta, aivan hankealueelle ja toiseen suuntaan tuu-
lipuistolle menevän tien vieressä, sijaitsee paliskunnan Ahmakan-
kaan erotusaitapaikka. Aitaa käytetään porojen kesämerkinnässä
yleensä heinäkuun alussa sekä erotuksissa lokakuussa. Erotus- ja
vasanmerkintätoiminnan aikana tien varteen on pysäköity kolmisen-
kymmentä pakettiautoa ja aidan läheisyydessä liikkuu kymmenittäin
eri-ikäisiä ihmisiä.

Lupaharkinta ja yksilöidyt vaatimukset

Hirvasniemen paliskunta esittää, että ympäristölupaharkinnassa ja
luvan mukaisessa toiminnassa otetaan huomioon seuraavat asiat:

1. Poroerotukselle ja vasanmerkinnälle voi aiheutua häiriötä
kallion räjäytyksistä, murskaamisesta sekä maa-aineksen
kuljetuksista. On välttämätöntä, että poronhoidon toiminta
alueen erotusaidassa voisi jatkua, mikäli porot vielä ylipää-
tään normaalisti laiduntavat alueella, nyt kun ihmistoiminta
siellä lisääntyy. Räjätys- ja murskaustoiminnan poroille
aiheuttaman häiriön vuoksi toiminta tulisi keskeyttää en-
nen kuin poroja aletaan laittamaan aitaan. Erotusaidan lä-
hialueen turvallisuuden vuoksi myös raskaan liikenteen
keskeyttäminen erotuksen tai vasanmerkinnän ajaksi on
tarpeellista. Erotus ja vasanmerkintä porojen aitaan laitta-
miseen ja toimintoihin kestää alueella korkeintaan vuo-

rokauden tai kaksi kerrallaan keskikesällä ja lokakuussa. Toiminnan keskeyttämisestä porojen kokoamisen ja erotuksen ajaksi voidaan sopia tapauskohtaisesti, aina kun paliskunta on suunnittelemassa töiden aloitusta.

2. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimaa tai muita vastaavia naruja. Lippusiimat ovat vaarallisia poroille, sillä porot tottuvat kulkemaan niiden alitse, jolloin ne tarttuvat herkästi sarviin. Poro vetää perässään tolppia ja naruja, voi jäädä kiinni johonkin tai jopa kuristua. Tällaiset tapaukset eivät ole harvinaisia. Mikäli alue täytyy merkitä, on heijastimelliset kepit tai kunnolla maahan kiinnitetty aita oikea ratkaisu poronhoitoalueella.
3. Ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa tulee huolehtia siitä, ettei alueen toiminnasta aiheudu vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Tämä koskee myös poronhoitolain mukaan vapaana laiduntaville poroille aiheutuvaa vaaraa. Toisaalta räkkää paossa olevat, yleensä hirvasporot voivat sotkea sora-ainetta tai muuten olla toiminnan tiellä. Mikäli porot haittaavat toimintaa tai mikäli poroille aiheutuu vaaraa toiminta-alueella, alueelle tulisi rakentaa aita pitämään mahdolliset räkkäsuojaa hakevat porot pois. Aita tulee rakentaa sellaiseksi, että se on kaikissa olosuhteissa pitävä ja aita tulee pitää kunnossa. Myös pitävä portti esim. puomin sijaan on välttämätön, sillä puomi ei ole riittävä este poroille. Portti tulee pitää suljettuna.
4. Mikäli poroja tulee alueelle ja niistä on häiriötä tai niille aiheutuu vaaraa, eikä aluetta aiota aidata, poroista tulee ilmoittaa paliskunnalle, jotta ne voidaan hakea pois.
5. Mikäli poroja pääsee alueelle ja sen seurauksena loukkaantuu tai menehtyy, tulee toimijan korvata poronhoitajalle aiheutuva menetys. Korvaamisessa tulee käyttää porolajeittain määriteltyä liikennevahinkokeskuksen ohjekorvausarvoa.
6. Toiminnan loputtua alueelle ei saa jäädä jyrkkiä rinteitä tai kaivantoja, jotka voivat olla vaaraksi poroille tai poronhoitajille poronhoitotöissä.
7. Hirvasniemen paliskunta pyytää, että ympäristöluvassa määrätään edellä esitetyistä asioista, jotta toimintaa voidaan valvoa viranomaisen toimesta ja tarvittaessa puuttua, mikäli toimija laiminlyö velvollisuutensa.

Muistutusta päivitettiin 21.6.2021:

Hirvasniemen paliskunnan muistutus maa-aines ja ympäristölupa hakemukseen, kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä

Kemijärven yhteismetsän osakaskunta hakee maa-aines- ja ympäristölupaa Kemijärvelle Erkkusenselkään kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä. Haettavan maa-ainesmäärän suuruus on 200 000 m³. Otettava maa-aines on kalliota. Ympäristölupa koskee alueelta otettavan maa-aineksen louhintaa ja murskausta. Uutta lupaa haetaan määräaikaisena kymmeneksi vuodeksi. Alueelta aiotaan kuljettaa maa-ainesta korkeintaan 75 kertaa vuorokaudessa.

Hankealue sijaitsee Kemijärven kaupungissa noin 23 km keskustasta koilliseen Erkkusenselässä. Alue sijaitsee kokonaisuudessaan Hirvasniemen paliskunnan alueella. Hirvasniemen paliskunnan suurin sallittu eloporoluku on 2 300 ja poronhoitajia oli 67 poronhoitovuonna 2019-2020. Paliskunnan poronhoito perustuu porojen vapaaseen laiduntamiseen luonnonlaitumilla poronhoitolain mukaisesti.

Poronhoitolaki ja toiminnan vaikutukset

Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee aina ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki säättää poronhoidolle pysyväksi oikeudeksi tarkoitetun vapaan laidunnusoikeuden: ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta” (PHL 3 §). Vapaana laiduntavat porot voivat hakeutua toiminta-alueelle esimerkiksi kesällä rakkäaikana hakiessaan rakkäsuojaa.

Poronhoitolain vahinkojen estämistä ja korvaamista koskevat säädökset (PHL 6. luku) koskevat porojen viljelyksille, taimikoille, puutarhoille ja vakituiselle asutukselle aiheutuvia vahinkoja. PHL 32 §:n mukaan: ”Paliskunta on velvollinen rakentamaan aidan, muun laitteen tai rakennelman (aitaaminen) viljelysten ja muualla kuin saamelaiden kotiseutualueella myös puutarhojen, vakinaisten asuntojen pihojen ja muiden erityiseen käyttöön otettujen alueiden suojaamiseksi poroilta. Aitaamisvelvollisuuden edellytyksenä on, että aitaaminen on tarpeen vahinkojen estämiseksi ja että rakentamiskustannukset ovat kohtuulliset aitaamisesta todennäköisesti saatavaan hyötyyn verrattuna. ---” Poronhoitolain mukaan aitaamisvelvollisuus ei koske esimerkiksi yritystoimintaa tai kyseessä olevaa maa-aineksen ottoon liittyvää toimintaa. Aitaamisvelvollisuus on yksiselitteisesti toimijalla itsellään, mikäli porot haittaavat alueella.

Alueen vieressä, noin 900 metrin päässä maa-aineksenottoalueesta, aivan hankealueelle ja toiseen suuntaan tuulipuistolle menevän tien vieressä, sijaitsee paliskunnan Ahmakankaan erotusaitapaikka. Aitaa käytetään porojen kesämerkinnässä yleensä heinäkuun alussa sekä erotuksissa lokakuussa. Erotus- ja vasanmerkintätoiminnan aikana tien

varteen on pysäköity kolmisenkymmentä pakettiautoa ja aidan läheisyydessä liikkuu kymmenittäin eri-ikäisiä ihmisiä.

Lupaharkinta ja yksilöidyt vaatimukset

Hirvasniemen paliskunta esittää, että ympäristölupaharkinnassa ja luvan mukaisessa toiminnassa otetaan huomioon seuraavat asiat:

1. Poroerotukselle ja vasanmerkinnälle voi aiheutua häiriötä kalion räjäytyksistä, murskaamisesta sekä maa-aineksen kuljetuksista. On välttämätöntä, että poronhoidon toiminta alueen erotusaidassa voisi jatkua, mikäli porot vielä ylipäättään normaalisti laiduntavat alueella, nyt kun ihmistoiminta siellä lisääntyy. Räjäytys- ja murskaustoiminnan poroille aiheuttaman häiriön vuoksi toiminta tulisi keskeyttää ennen kuin poroja aletaan laittamaan aitaan. Erotusaidan lähialueen turvallisuuden vuoksi myös raskaan liikenteen keskeyttäminen erotuksen tai vasanmerkinnän ajaksi on tarpeellista. Erotus ja vasanmerkintä porojen aitaan laittamisineen ja toimintoineen kestää alueella korkeintaan vuorokauden tai kaksi kerrallaan keskikesällä vasanleikko aikaan, heinäkuussa ja erotusaikaan lokakuussa. Aikatauluista ilmoitamme kolme vuorokautta ennen vasanleikkaa/erotusta. Toiminnan keskeyttämisestä porojen kokoamisen ja erotuksen ajaksi voidaan sopia tapauskohtaisesti, aina kun paliskunta on suunnittelemassa töiden aloitusta.
2. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimaa tai muita vastaavia naruja. Lippusiimat ovat vaarallisia poroille, sillä porot tottuvat kulkemaan niiden alitse, jolloin ne tarttuvat herkästi sarviin. Poro vetää perässään tolppia ja naruja, voi jäädä kiinni johonkin tai jopa kuristua. Tällaiset tapaukset eivät ole harvinaisia. Mikäli alue täytyy merkitä, on heijastimelliset kepit tai kunnolla maahan kiinnitetty aita oikea ratkaisu poronhoitoalueella.
3. Ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa tulee huolehtia siitä, ettei alueen toiminnasta aiheudu vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Tämä koskee myös poronhoitolain mukaan vapaana laiduntaville poroille aiheutuvaa vaaraa. Toisaalta räkkää paossa olevat, yleensä hirvasporot voivat sotkea sora-ainetta tai muuten olla toiminnan tiellä. Mikäli porot haittaavat toimintaa tai mikäli poroille aiheutuu vaaraa toiminta-alueella, alueelle tulisi rakentaa aita pitämään mahdolliset räkkäsuojaa hakevat porot pois. Aita tulee rakentaa sellaiseksi, että se on kaikissa olosuhteissa pitävä ja aita tulee pitää kunnossa. Myös pitävä portti esim. puomin sijaan on välttämätön, sillä puomi ei ole riittävä este poroille. Portti tulee pitää suljettuna.

4. Mikäli poroja tulee alueelle ja niistä on häiriötä tai niille aiheutuu vaaraa, eikä aluetta aiota aidata, poroista tulee ilmoittaa paliskunnalle, jotta ne voidaan hakea pois.
5. Mikäli poroja pääsee alueelle ja sen seurauksena loukkaantuu tai menehtyy, tulee toimijan korvata poronomistajalle aiheutuva menetys. Korvaamisessa tulee käyttää porolajeittain määriteltyä liikennevahinkokeskuksen ohjekorvausarvoa.
6. Toiminnan loputtua alueelle ei saa jäädä jyrkkiä rinteitä tai kaivantoja, jotka voivat olla vaaraksi poroille tai poronhoitajille poronhoitotoissa.
7. Hirvasniemen paliskunta pyytää, että ympäristöluvassa määrätään edellä esitetyistä asioista, jotta toimintaa voidaan valvoa viranomaisen toimesta ja tarvittaessa puuttua, mikäli toimija laiminlyö velvollisuutensa.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija on toimittanut vastineet lausuntoihin ja muistutukseen:

Vastine 26.5.2021

Lapin maakuntamuseo

Merkitään tiedoksi. Mikäli muinaisjäänönsiksi epäiltyjä kohteita ilmenee maa-ainesten otossa, tulee hankkeesta vastaava keskeyttämään louhinnan oitis ja pyytää maakuntamuseolta ohjeita.

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

Merkitään tiedoksi.

Lapin Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjavesialue ja arvokas harjualue

Merkitään tiedoksi. Ottaminen suoritetaan niin, että vaikutus luontoon ja maisemakuvaan on mahdollisimman vähäinen. Jos toiminnan aikana havaitaan pohjavettä, pohjan tasoa nostetaan välittömästi siten, että pohjaveden päälle jätetään vähintään yhden metrin suojakerros. Louhokseen tuleva vesi ohjataan oja pitkin alueen länsireunaan, jonne tehdään vähintään pinta-alaltaan noin 15 m² kokoinen ja syvyydeltään yhden metrin selkeytysallas. Altaasta vedet johdetaan luonnon alamäkeen länsisuuntaan, pohjavesialueesta pois päin.

Luonnonsuojelu

Luvan hakija haluaa huomauttaa, että mikäli mainituissa ja suunnitellun maa-ainesten ottoalueen ympäristössä olevissa pesissä ei pesimäkausien aikana ole ollut ns. onnistunutta pesintää, tulee tämä huomioida lupamenettelyssä ja tällöin ei LSL 39§ 1. ja 19§ suojelumääräykset ole tarpeen soveltaa. Luvan hakija tarkistuttaa pesiä päteväällä biologilla vii-

kolla 22 jonka jälkeen tilanteesta raportoidaan suoraan ELY-keskukselle.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Merkitään tiedoksi.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Merkitään tiedoksi.

Pohjaveden pinta ja laatu

Ottaminen suoritetaan siten että vaikutus pohjavesiin on mahdollisimman vähäinen. Jos toiminnan ai-kana havaitaan pohjavettä, pohjan tasoa nostetaan välittömästi siten, että pohjaveden päälle jätetään vähintään yhden metrin suojakerros.

Ottamistoiminta

Louhokseen tuleva vesi ohjataan ojia pitkin alueen länsireunaan, jonne tehdään vähintään pinta-alaltaan 15 m² kokoinen ja syvyydeltään yhden metrin selkeytysallas. Altaasta vedet johdetaan hallitusti luonnon alamäkeen länsisuuntaan, pohjavesialueesta pois päin. Alueen välittömässä ympäristössä ei ole häiriintyviä asuinkohteita, kuten lomamökkejä tai vakituisia asuntoja. Alueen ohut pintamaa voidaan ottotoiminnan edetessä läjittää ottoalueen reunoilla suoja - ja meluvalliksi. Pölyn sitomiseksi voidaan käyttää tarvittaessa harkitusti vettä. Polttoaineita ei pääsääntöisesti varastoida suunnitellulla maa-ainesottoalueella. Mahdollinen varastointi alue rakennetaan riittävän suureksi, jotta kaikki koneet sopivat siihen.

Jälkihoito

Jälkihoito hoidetaan hakemuksen mukaisesti ja alueelta kuoritettavat pintamaat voidaan käyttää alueen maisemointiin ja kasvualustaksi. Alueen jälkihoitotöinä luiskat muotoillaan portaiksi, jolloin alue tulee pysyvästi aidata jyrkältä ja korkealta osuudelta, tai kaltevuuteen 1:2-3 tai loivempaan ympäröivän maaston mukaan.

Johtopäätökset

Luvan hakija haluaa huomauttaa ottavansa huomioon lupaharkinnassa esitetyt seikat, mutta haluaa myös huomioida mahdollisuutta, että lausunnossa mainitut petolinnun pesät eivät ole olleet vuoden 2021 aikana käytössä pesimisessä tai että pesiminen on jostain syystä epäonnistunut ja keskeytynyt. Sen takia, luvan haltija esittää pyynnön myöntää aloittamislupaa mahdollisessa tilanteessa, jossa kyseiset pesät todetaan tyhjiksi. Pesiä tarkastetaan pätevän biologin toimesta viikolla 22, jonka jälkeen asia selviää. Siitä tullaan ilmoittamaan välittömästi sekä Lapin ELY-keskukselle että Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveysyön kuntayhtymälle. Luvan hakija haluaa lisäksi huomauttaa, että

alueen kiviainesvarantojen käyttö on Nuolivaaran tuulivoimapuiston käynnissä olevassa rakentamisen työmaalle elintärkeä kustannussyistä, mutta etenkin sen takia että kiviaineskuljetukset käytössä olevilta, luviteuilta maa-ainesten ottoalueilta uhkaavat merkittävästi rikkoa kuljetusreitien tiestöä. Erkkusenselän maa-ainesten ottoalueen myötä lähialueen kuljetusliikenne yleisillä teillä myös vähentyisi merkittävästi.

Hirvasniemen paliskunta

Merkitään tiedoksi. Luvan hakija esittää, että paliskunta tiedottaa erotustoiminnan alkamisesta luvanhaltijalle mahdollisimman hyvissä ajoin ennen erotustoiminnan alkamista siten, että luvan haltijalle jää riittävästi aikaa keskeyttää toimintaa erotuksen ajaksi. Luvan hakija esittää että molemmat tahot keskustelevat toimintojen hyvän yhteensovittamisen saavuttamiseksi ja tarvittaessa voidaan järjestää yhteispalaveri.

Vastine 22.6.2021

Lapin Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Erkkusenselän alueelle suunnitellulla maa-ainesten otolla on kaksi tavoitetta; palvella Nuolivaaran tuuli-voimapuiston rakentamista sekä toimia paikallisena kiviaineksen lähteenä Kemijärven yhteismetsän omistaman kiinteistön (Knro 320-874-1-0, Kemijärven kunnan yhteismetsä, 43700 hehtaaria) teiden ylläpidossa.

Kemijärven yhteismetsä on jo pitkään selvittänyt kiinteistönsä potentiaalia kiviainesten otossa. Selvityksen mukaan Erkkusenselän alue on tarkoitukseen ainoa joka kiviaineksen laadun ja maanpeitteen paksuuden osalta olisi selkeästi maa-ainestoimintaan soveltuva. Alue on laajahko yhtenäinen alue, jossa maanpeite on luontaisesti ohut, noin 0 – 1 m, verrattuna muihin, jossa paksuus vaihtelee 1 – 10 m. Korvaavaa kiviainesten ottoaluetta on hankala löytää muualta kiinteistön Nuolivaaran palstan alueelta. Vastaavaa kiviainesten ottotoimintaan soveltuvaa aluetta ei löydy selvityksen mukaan muualta kiinteistöltä 20 km säteellä.

Erkkusenselän alueelle suunniteltu maa-ainesten ottoalue on aiemmassa vastineessa 26.5.2021 esitettyjen perusteiden mukaan elintärkeä kiviainesten lähde Nuolivaaran tuulivoimapuiston rakentamisessa. Nuolivaaran tuulivoimapuisto rakennetaan suunnitelmien mukaan vuoden 2022 loppuun asti, mutta on huomioitava, että hankkeen rakennus- ja huoltoteiden ja nostokenttien rakentaminen tapahtuu kokonaan vuoden 2021 puolella. Toisin sanoen, suuri osa Erkkusenselän kiviaineksista tarvitaan hankkeessa tänä vuonna. Vuoden 2022 rakentaminen edellyttää enää hyvin pieniä määriä kiviainesta ja sitä voidaan tuottaa valmiiksi vuoden 2021 aikana, jolloin vuoden 2022 puolella rakentamista varten on saatavana valmista kiviainesmateriaalia.

Tuulivoimapuiston valmistuttua, Erkkusenselän kiviaineksia tarvitaan Kemijärven yhteismetsän kiinteistönsä metsäteiden kunnossapitoa varten.

Edellä esitetyn toimintakuvauksen osalta hakija haluaa huomauttaa että kotkan pesinnän turvaaminen on toiminnassa etusijalla. Hakija on tietoinen että alue on kotkan kannalta aktiivinen alue ja että kotkien käyttämät reviirit voivat olla yli 10 km², mikä on omiaan muistuttamaan siitä, että mahdollista pesintäaktiiviteettia Erkkusenselän maa-ainesten ottoalueen (< 2km, tai Lapin ELY-keskuksen uusimpien käytössä olevien ohjeiden mukaisesti) lähiympäristön tiedoissa olevia pesiä ja myös mahdollisia reviirin uusia pesiä tulee tarvittaessa seurata.

Hakija haluaa tuoda esiin että toiminta on mahdollista sopeuttaa kotkan kanssa väistämällä pesintäaika kokonaan. Vuoden 2021 osalta voidaan todeta että sellaista pesintäaktiiviteettia ei tiedossa olevissa pesissä 2 kilometrin säteellä ole meneillään (Olli-Pekka Karlin 30.5.2021), johon maa-ainesten ottotoiminta enää voisi vaikuttaa. Vuoden 2021 jälkeisille vuosille luvan hakijalle riittää, että toimintaa saa harjoittaa kotkan pesinnän kannalta kriittisen ajan, eli 1.1-31.7 ajan ulkopuolelle. Jos jostain syystä toiminta on tarpeen harjoittaa kyseisen aikaikkunan sisäpuolella, tulee luvan haltija ensin varmistaa ELY-keskuksen hyväksynnällä ja hyväksymällä tavalla, että aktiivista kotkan pesintää ei ole meneillään vähintään kahden kilometrin säteellä maa-ainesten ottoalueesta.

Hakija pyytää edellä esitetyn perusteella harkitseman luvan myöntämistä hakemuksen mukaiseksi ajaksi. Jos jostain syystä lupaa ei voida myöntää haetulle toiminta-ajalle (10 vuotta), esittää luvan hakija että sitä myönnetään 2-3 vuodeksi, kuten Lapin ELY-keskus lausunnossaan on esittänyt. Tällöin luvan hakija pyytää saman verran lisäaika (2 v. varastokasoille)maisemoinnille, kuten on sen päivitettyssä hakemuksessaan esittänyt.

Hirvasniemen paliskunta

Luvan hakija näkee esitettyä toimintatapaa hyvänä ja sitoutuu huomioimaan poronerotustoimintaa esitetyn mukaisesti.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta myöntää Kemijärven yhteismetsän osakaskunnalle ympäristö- ja maa-ainesluvan kalliokiviaineksen ottamiselle, jalostukselle ja varastoinnille Erkkusenselkään, Kemijärven yhteismetsä nimiselle kiinteistölle (RN:o 320-874-1-0) 200 000 m³ hakemuksen mukaisesti ja seuraavia lupaehtoja noudattaen.

Täytäntöönpanoratkaisu

Lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei myönnetä.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Toiminta

1. Lupa kallion louhintaan ja murskaukseen myönnetään **31.12.2023 asti** ja 200 000 k-m³ kokonaismäärälle. Toiminnassa tulee ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksena noudattaa valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VnA 800/2010), ellei tässä päätöksessä säädetä asetusta tiukemmista ympäristönsuojelutoimenpiteistä. Luvan mukaisten maa-ainesten varastointi sallitaan 31.12.2025 asti.
2. Luvan mukaista kallioaineksen louhintaa, murskausta, lastausta ja kuljetusta ei saa suorittaa 1.1.-31.7. välisenä aikana. Toiminta-aikarajoituksesta voidaan poiketa luonnonsuojelulain mukaisen viranomaisen, eli ELY-keskuksen hyväksynnällä.
3. Toiminta-ajat
  - Murskaamista saa suorittaa arkipäivisin klo 06:00-22:00 välisenä aikana.
  - Poraamista ja rikitusta saa suorittaa arkipäivisin klo 7:00 - 21:00 välisenä aikana.
  - Räjähdyttämistä saa suorittaa arkipäivisin klo 08:00-18:00 välisenä aikana.
  - Kuljetusta ja kuormausta saa harjoittaa arkipäivisin klo 06:00 – 22:00 välisenä aikana ja lauantaisin sekä sunnuntaisin klo 07:00 ja 18:00 välisenä aikana.
4. Luvan mukaista kallioaineksen louhintaa, murskausta, lastausta ja kuljetusta ei saa suorittaa Ahmakankaan erotusaitapaikalla tehtävien poroerotusten eikä vasanmerkinnän aikaan. Rajoituksen katsotaan alkavan kullakin kerralla kolmen vuorokauden kuluttua paliskunnan ilmoituksesta.
5. Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten tulee olla pilaantumattomia ja niitä saa tuoda ainoastaan alueen jälkihoitoa varten ja ainoastaan jälkihoitoon tarvittavan määrän. Muunlaisen maa-aineksen vastaanotto, käsittely ja varastointi alueella on kielletty.
6. Maa-ainesten ottamisalueen ympärille tulee jättää vähintään seuraavat suojaetäisyydet.
  - ottoalueesta vähintään 30 m luokitellun pohjavesialueen rajaan
  - tukitoiminta-alueelta vähintään 40 metriä luokitellun pohjavesialueen rajaan
  - maa-ainesten varastointia tai muuta luvan mukaista toimintaa ei saa suorittaa pohjavesialueella
  - suojaetäisyys pohjaveteen yksi (1) metriOttamisalueen ympärillä tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää olemassa oleva puusto.

Turvallisuus

7. Alueelle johtava tie on merkittävä selkeästi kylteillä. Alue tulee aidata putoamisvaarallisilta kohdilta ja ulkopuolisten tahaton pääsy toiminta-alueelle tulee estää.
8. Alue tulee aidata. Alueen ympärille tulee asettaa vaarasta varoittavat infotaulut. Aitojen ja merkintöjen tulee olla riittävän korkeita, jotta ne voi havaita myös talvella maan ollessa lumipeitteinen. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimoja.
9. Kallioulouhos tulee muotoilla jo ottamistoiminnan yhteydessä sellaiseksi, ettei louhosalue ottamisen jälkeenkään aiheuta vaaraa ympäristölleen. Luiskat tulee muotoilla riittävän loiviksi, vähintään kaltevuuteen 1:2. Luiskaaminen voidaan tehdä porrastaen. Ottamisalueella ei saa olla tarpeettomasti jyrkkiä luiskaamattomia rintuuksia. Toimijan tulee huolehtia suojauksesta myös rinteiden alapäässä, jotta mahdollisesti yllättäen sortuva rinne ei pääse aiheuttamaan vaaraa alueella liikkuville.

Korkeiden, jyrkkien rintuuksien luiskan yläpuolella maan pinta on pidettävä riittävän pitkältä matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä ja sortumavaaraa aiheuttavista tekijöistä. Ottamisen aikana tulee huolehtia, ettei alueelle muodostu sortumavaaraa aiheuttavia jyrkkiä luiskia tai lippoja.

Päästöt ilmaan

10. Toiminnassa muodostuvan pölyn määrää on tarkkailtava aistinvaraisesti. Pöylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminta-alueelle johtava tie ja toiminta-alue, jolla työkonet liikkuvat, on hoidettava niin, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Pölyn sidonta tulee tapahtua pääsääntöisesti kastelemalla. Pölynsidontasuolaa saa käyttää vain pysyvillä ajourilla ja poikkeuksellisesti jos se katsotaan välttämättömäksi.

Valvontaviranomainen voi tarpeen vaatiessa määrätä toiminnanharjoittajan mittauksin todentamaan, että ilman hiukkaspitoisuus ei ylitä ilmanlaatuasetuksen (79/2017) raja-arvoja. Pölystä ei saa aiheutua haittaa naapurikiinteistöjen kasvillisuudelle ja käytölle.

Melu ja värinä

11. Varastokasoja tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan siten että ne toimivat meluvälleina. Ottamistoiminnan edetessä murska tulee sijoittaa toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Toiminnan aiheuttamaa melua tulee seurata ja tarpeeton melu on estettävä. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason

ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Määräys koskee myös kuljetuksista aiheutuvaa melua.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

12. Polttonesteiden, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely mukaan lukien räjähteet, varastointi ja käyttö alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään on estetty. Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä koneita varten. Alueella työskennellessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta.
13. Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadevesien pääsy suoja-altaisiin tulee olla estetty. Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
14. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien tankkaus- ja täyttöpaikkojen on oltava päällystetty tiiviillä, kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella. Mikäli tiiviin pinnoitteen rakentaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, tulee tankkauspaikalle muutoin järjestää tiivis nesteitä läpäisemätön alusta siten, että mahdolliset nestevuodot saadaan kerättyä talteen, etteivät ne johda ympäristön pilaantumiseen.
15. Alueella saa tehdä työkoneille vain murskaustoiminnan kannalta välttämättömiä huoltotoimenpiteitä. Huoltopaikan maa tulee suojata kuten tämän päätöksen edellisessä määräyksessä (määräys 14) on määrätty tankkauspaikasta.

Jätteet

16. Jätteiden muodostumista on pyrittävä välttämään. Hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alue ja lähialueet tulee siivota kaikista jätteistä aina toimintajakson päättyessä.
17. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään ja sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräysvälineisiin. Vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.
18. Vaaralliset jätteet kuten öljyjäte, öljynsuodattimet, trasselit, akut ja paristot on toimitettava hyväksytyyn vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava asianmukainen siirtoasiakirja. Vaarallisten jätteiden luovuttaminen voidaan hoitaa luvan haltijan tai urakoitsijan toimesta keskitetysti koskien useita toiminta-alueita.

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

19. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien, pohjavesien tai kaivojen pilaantumista.
20. Ottamisalueen pohja tulee kallistaa niin, että vedet voidaan johtaa keskitetyksi alueen länsipuolella olevaan pinta-alaltaan 15 m² kokoiseen ja yhden metrin syvyiseen laskeutusaltaaseen. Vedet tulee johtaa laskeutusaltaasta lännen suuntaan.
21. Louhinta-alueelta tulevat valumavedet tulee selkeyttää laskeutusaltaassa ennen maastoon johtamista. Kiintoaineksen kulkeutuminen vesistöön on estettävä. Alueen ulkopuolella muodostuvat valumavedet tulee ohjata pois alueelta hallitusti. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa vierisillä tiloilla tai alapuolisessa ympäristössä. Laskeutusallasta ei tarvitse rakentaa, mikäli alueella ei muodostu sen ulkopuolelle kulkeutuvia vesiä.
22. Toiminnassa muodostuvat talousjätevedet tulee käsitellä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Mikäli käytössä on vesi- tai kuiväkäymälä, tulee käymäläjätevedet kerätä umpisäiliöön ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikkaan.

Tarkkailu, raportointi ja alueen hoito

23. Toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva **ympäristövastaava**, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli ympäristövastaavan yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava tiedoksi edellä mainitulle viranomaiselle.
24. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki tämän luvan mukaiseen toimintaan osallistuvat henkilöt, kuten alirakoitsijat, murskauksen suorittajat sekä ajoneuvojen ja työkoneiden kuljettajat ovat tietoisia annetuista lupaehdoista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
25. **Laskeutusaltaasta pois johdettavista** vesistä on otettava **vesinäyte ennen toiminnan alkamista sekä murskaus- ja louhintavuosien aikana ylivirtaamakausina syksyllä** ulkopuolisen näytteenottajan toimesta. Näyte tulee tutkituttaa akkreditoitussa laboratoriossa. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat muuttujat: kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, COD_{Mn}, rauta, sulfaatti ja öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Tulokset tulee toimittaa tiedoksi Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viranomaisen voi tehdä muutosesityksen tarkkailumääräyksiin, mikäli alueelta poistuvien vesien määrä on ennakoitua suurempi tai poistuva vesi saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumista.
26. Luvan saajan on toimitettava **vuosittain maaliskuun loppuun mennessä** Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä toimintavuotta koskeva raportti. Raportista tulee käydä ilmi louhinta-ajat, murskauslaitoksen toiminta-ajat, tuotantotiedot, tiedot alueen ulkopuolelta tuoduista maa-aineksista, niiden alkuperästä ja niistä mahdollisesti tehdyistä laboratoriotutkimuksista, tiedot selkeytysaltaasta johdettavista vesistä tehtyjen tutkimusten tuloksista sekä tiedot toiminnasta muodostuneista jätteistä ja vaarallisista jätteistä, niiden laadusta, määrästä varastoinnista ja edelleen toimittamisesta. Ra-

portissa on lisäksi esitettävä tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriö- tai onnettomuustilanteista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä.

27. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

28. Öljyvahinkojen sekä myös muista kemikaaleista aiheutuvien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Alueella on oltava käyttövalmiina riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta sopivaa imeytysmateriaalia. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelyistä vuoto- ja tulipalotapauksissa.
29. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavissa häiriötilanteissa sekä muissa vahinkotilanteissa ja onnettomuuksissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä järjestettävä tarkkailu ja tehtävä tarvittavat toimet vahingon toistumisen estämiseksi.
30. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut ympäristölle aineet on kerättävä välittömästi talteen. Toimijalla tulee olla etukäteen tiedossa säilytyspaikka öljyiselle tai muutoin pilaantuneelle maa-ainekselle.
31. Mahdollisesta öljyvahingosta tai muusta vahingosta on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle.
32. Alueen maa-ainesten pilaantuneisuus (esim. polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan alue ja selkeytysallas) tulee selvittää aistinvaraisesti aina toimintajakson päättyessä. Pilaantuneet maat tulee toimittaa sellaiseen käsittely- tai vastaanottoonpaikkaan, jolla on lupa ottaa pilaantuneita maa-aineksia vastaan.

Toiminnan lopettamista ja alueen jälkihoitoa koskevat määräykset

33. Toiminnan päätyttyä suojarakenteet tulee purkaa ja alue tulee muotoilla metsätaloudeksi sopivaksi. Alueen maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää laboratorioanalyysillä, mikäli on syytä epäillä maaperän pilaantumista öljyhii-livedyillä. Alueelle voidaan tuoda vain pilaantumattomia ylijäämämaita ja niitä saa tuoda vain alueen jälkihoitoa varten. Muualta tuotavien pintamaiden pilaantumattomuus tulee varmistaa tarvittaessa näytteenotolla. Alueelta kuoritut pintamaat tulee käyttää ottoalueen pintaan kasvukerrokseksi.
34. Seinämät tulee loiventaa rinteiksi, joiden kaltevuus on 1:2 tai loivempi. Rinteitä loivennettaessa tulee jäljitellä ympäristön kallioiden kaltevuuksia siten että maisemasta tulee vaihteleva ja polveileva sekä ympäristöönsä sopiva. Muotoilussa tulee välttää suorja rajapintoja. Maisemointiin käytettävä louhe on murskattava siten, ettei alueelle jää putoamis- tai juuttumisvaarallisia alueita. **Louhintaa, rikutusta ja murskausta edellyttävä maisemointi on tehtävä 31.12.2023 mennessä.**

35. Toiminnan loputtua laskeutusallas tulee tyhjentää lietteestä ja tasoittaa nykyistä maanpintaa myötäillen.
36. Luvan mukaisen toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamista tai toiminnan oleellisesta muuttamisesta sekä toiminnan harjoittajan vaihtumisesta on hyvissä ajoin kirjallisesti ilmoitettava Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
37. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainasetuksen (926/2005) mukaista lopputarkastusta.

Muut määräykset

38. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta suorittamaan aloitustarkastus.
39. Ennen toiminnan aloittamista hakijan on asetettava maa-ainelain 12 §:n mukainen vakuus. **Vakuuden suuruus on 10 905 euroa.** Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään vuosi luvan viimeisen voimassaolopäivän jälkeen, eli 31.12.2026 asti.
40. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristöluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä. Maa-aineluvan valvonnasta peritään vuosittaista valvontamaksua, joka perustuu kulloinkin voimassa olevaan maa-ainestaksaan.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Päätöksen perustelut

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain, maa-ainelain ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lupapäätöksen mukaisesta ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu MAL 3 §:n mukaisia seurauksia, jolloin lupa on myönnettävä (MAL 6 §).

Ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveyshaittaa (TsL 1.2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista. Ennakollisesti arvioiden toimita ei aiheuta luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta.

Toimija on osoittanut, että kallioperän päällä olevien maakerrosten vuoksi kalliokiviaineksen ottotoimintaa ei voida sijoittaa alle 20 kilometrin etäisyydelle haetusta paikas-

ta. Siten voidaan katsoa, että toimija on selvittänyt ympäristönsuojelulain 11.1 §:n mukaisesti myös vaihtoehtoisia paikkoja toiminnalle.

Yleiset perustelut

Laitos sijoittuu alueelle, jossa ei ole asemakaavaa eikä toiminnan katsota olevan lupapäätöksen mukaisesti toimittaessa maakuntakaavan tavoitteiden vastaista.

Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen varmistamiseksi, ettei toiminta ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Täytäntöönpanoratkaisun perustelut

Lupa aloittaa muutoksenhausta huolimatta voidaan maa-aines- ja ympäristönsuojelulain nojalla myöntää perustellusta syystä, mikäli täytäntöönpano ei tee muutoksenhausta hyödyttömäksi ja jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle ja niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa (YSL 199 § ja MAL 21 §).

Ympäristönsuojelulain 48.3 §:n mukaisesti (l) *upa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään*. Luonnonsuojelulain 39.1 §:n 3. kohdan mukaisesti kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessä KHO:2015:124 todettiin että tarkoituksellinen toiminta voi olla luonnonsuojelulain 39.1 §:n tarkoittamaa häirintää, vaikka toiminnan ensisijainen tarkoitus ei olisi eläinlajin yksilön häirintä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa pysytettiin voimassa Vaasan hallinto-oikeuden hylkäävä päätös turvetuotannolle 0,9 – 2,0 kilometrin etäisyydelle maakotkan pesäpuusta, koska turvetuotanto edellytti tuotantoalueella liikkumista maakotkan pesinnän kannalta häiriöille herkkänä aikana 15.2.–31.7.

Julkaisun *Lintuopas – Euroopan ja Välimeren alueen linnut* (Mullarney Killian, Svensson Lars, Zerrerström Dan, 1999, Otava) mukaan maakotka on paikkalintu etelässä, pohjoisessa nuoret ja pesimättömät linnut muuttavat. Maakotkapari käyttää samaa pesää vuosikausia. Kaikki tiedossa olevat maakotkan pesät sijaitsevat alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitellusta ottoalueesta. Pesäreviiri voidaan katsoa luonnonsuojelulain 39.1 §:n 3 kohdan mukaiseksi elämänkierron kannalta tärkeäksi paikaksi.

Lupahakemuksessa, sen täydennyksissä tai luvan hakijan vastineissa ei ole esitetty perusteltua arviota kallion louhinnan ja murskauksen vaikutuksesta paikkauskollisen maakotkan häiriintymisestä pesäreviirillä pesintäajan ulkopuolella. Lupaviranomainen ei voi todentaa, ettei täytäntöönpano tekisi muutoksenhakua hyödyttömäksi, joten perustetta toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei ole. Vakuuksin ei voida palauttaa maakotkaa sen hylkäämälle pesäreviirille.

Vastaus lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt asiat, joista voidaan antaa määräyksiä maa-aines ja ympäristölupapäätöksessä, on huomioitu lupamääräyksissä.

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä nro 1, 2, 6-14, 16, 21, 31, 33 ja 34.

Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa ei ollut sellaisia asioita, jotka olisi tullut ottaa huomioon lupapäätöksessä.

Lapin maakuntamuseon lausunnossa ei ollut sellaisia asioita, jotka olisi tullut ottaa huomioon lupapäätöksessä.

Hirvasniemen paliskunnan muistutus on huomioitu lupamääräyksissä 4, 7-9 ja 34. Ympäristöluvassa ei voida antaa määräyksiä muista kuin ympäristönsuojelulain 6. luvussa säädettyistä asioista.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Toiminta:

Lupamääräys 1 ja 2: Alueella saa käsitellä vain lupahakemuksen mukaisia maa-aineksia. Toiminta-aikaa on rajattu lupahakemuksen mukaisesta luonnonsuojelulain 39.1 §:n kolmannessa kohdassa kielletyn seurauksen välttämiseksi.

Lupamääräys 3: Koska toiminta-aika vaikuttaa melun häiritsevyyteen, on käyttöajoista lupamääräys. Toiminta-aikoja koskeva määräys on hakemuksen mukainen.

Lupamääräys 4: Kalliokivenoton ja kuljetuksen meluvaikutukset voivat aiheuttaa haittaa tai vahinkoa erotusaidan käytölle. Määräys on annettu ympäristönsuojelulain 5.1 §:n kohdan 2) f) mukaisen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun KHO:2019:75 mukaisesti *luvanvaraiseen toimintaan välttämättömänä osana kuuluvan liikenteen aiheuttamia päästöjä on perusteltua tarkastella lupaharkinnassa varsinaista toiminta-aluetta laajemmalla alueella silloin, kun tämä liikenne määrittää yksinomaan tai suurimmaksi osaksi liikennealueelta aiheutuvat päästöt, ja näistä päästöistä voidaan arvioida aiheutuvan merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.* Murskeen kuljetus aiheuttaa luvan mukaisesti toteutettuna suurimmaksi osaksi liikennealueelta erotusaitaan kohdistuvat melupäästöt.

Lupamääräys 5: Määräys on annettu sen varmistamiseksi, ettei alueella oteta vastaan muuta kuin pilaantumattomia maita. Alueelle ei saa sijoittaa pilaantuneita maita tai sellaisia maita, joiden seassa on jätettä.

Lupamääräys 6: Suojaetäisyydet on annettu ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetyn pilaamiskiellon toteuttamiseksi.

Turvallisuus

Lupamääräykset 7-9: Toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi on annettu erillisiä määräyksiä. Alueen aitaaminen ja merkitseminen ovat tarpeellisia mm. maastossa tapahtuvan moottorikelkkailun ja mönkijällä ajon turvallisuuden kannalta.

Päästöt ilmaan

Lupamääräys 10: Määräys on annettu ilmaan joutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:ään. Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että murskauksesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Määräyksillä toiminnan tarkkailusta ja kohtuuttoman pölyn leviämisen estämisestä ehkäistään terveys- ja ympäristöhaittoja.

Melu ja tärinä

Lupamääräys 11: Määräys on annettu toiminnan meluvaikutusten ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 6 ja 7 §:iin. Murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla ja koneiden ja laitteiden kunnossapidolla on merkittävä vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

Lupamääräykset 12-15: Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella varastoitavista ja käsiteltävistä öljyistä ja kemikaaleista, varastointiin käytettävien alueiden rakenteista sekä työkoneiden huollosta. Määräykset perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 9 §:ään. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kemikaaleja ei luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa saa käyttää siten, että siitä aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Jätteet

Lupamääräykset 16-18: Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä (JL 8 §). Jätteitä ei saa käsitellä hallitsemattomasti (JL 13 §). Määräyksillä varmistetaan, että jätteet eivät aiheuta maaperän tai vesien pilaantumista tai ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksillä varmistetaan, että vaarallisten jätteiden merkinnät ovat asianmukaisia ja että vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan (JL 15 §, JL 16 §, JL 17 §)

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

Lupamääräykset 19-22: Määräykset on annettu sulamis- ja valumavesien ja jätevesien asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Määräykset perustuvat kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 10 §:ään ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 155 ja 156 §:iin. Jäteveden käsittelyjärjestelmän tulee soveltua käyttökohteeseen. Ottaen huomioon talousjätevesien käsittelyjärjestelmien toteutusvaihto-

ehdot kallioalueella, on ollut tarpeen määrätä mahdollisten käymäläjätevesien johtamisesta umpisäiliöön.

Tarkkailu, raportointi ja alueen hoito

Lupamääräykset 23-27: Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tarpeelliset tarkkailumääräykset. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. Määrätyt analyysit vastaavat yleisesti kallioalueilla teetettäväksi määrättyjä analyysijä.

Maa-ainesten ottamista koskeva ilmoitusvelvollisuus perustuu maa-aineslain 23 a §:ään.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

Lupamääräykset 28-32: Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus, pilaantuneisuuden selvittämisen velvollisuus ja ilmoittamisvelvollisuus mahdollisesta pilaantumisesta perustuvat ympäristönsuojelulain (527/2014) 133-135 §:iin.

Toiminnan lopettamista ja alueen jälkihoitoa koskevat määräykset

Lupamääräykset 33-37: Toiminnan lopettamista koskevat määräykset on annettu sen varmistamiseksi, että toiminnan loputtua toiminta-alue saatetaan asianmukaiseen kuntoon. Määräys louhintaa, rikitusta ja murskausta edellyttävästä maisemoinnista on annettu luonnonsuojelulain 39.1 §:ssä kielletyn seurauksen välttämiseksi.

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta ja toimintaa koskevista muista muutoksista ja tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai luvan noudattamiseen. Luvanhaltijan vaihtuessa luvan uuden haltijan on ilmoitettava vaihtumisesta.

Muut määräykset

Lupamääräys 38: Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 39: Maa-aineslain mukaisesti vakuus asetetaan lupamääräysten suorittamiseksi ja mahdollisten lupapäätöksen kumoamisesta tai luvan muuttamisesta aiheutuvien haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi (MAL 12 §). Vaadittu vakuus palautetaan vasta kun toiminnan päättymisen jälkeen alue on hyväksytysti lopputarkas-

tettu. Vakuuden suuruuden määrittelyssä sovelletaan voimassa olevaa taksaa.

Lupamääräys 40: Määräys koskee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää valvontaa ja sen maksullisuutta, joka perustuu maa-aines ja ympäristönsuojelulainsäädäntöön (MAL 23 §, MAA 7.2 §, YSL 168.2 § ja YSL 205 §).

LUVAN VOIMASSAOLO

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa **31.12.2025 asti**. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu olennainen muutos, on toiminnalle haettava uusi ympäristö- ja maa-aineslupa.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan maa-aineslain, ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Vahingon korvaaminen

Mikäli toiminnasta aiheutuu vähäistä suurempaa vahinkoa tai haittaa lähialueen kiinteistön omistajille, on toimija korvausvelvollinen (MAL 9 §). Mikäli korvauksesta ei sovita, niin korvausta on haettava viiden vuoden kuluessa vahingon tai haitan aiheutumisesta Maanmittauslaitokselta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 5 - 6, 10 - 11, 13 a, 23 ja 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6 -9 §,

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8 §, 11-12 §, 14-17 §, 19-20 §, 22 §, 27 §, 39-40 §, 42-44 §, 48-49 §, 52-53 §, 58 §, 62 §, 66 §, 70 §, 83-87 §, 133-134 §, 155.2-156 §, 170 §, 205 §

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 39 §

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4 §, 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 8 §, 13 §, 15-17 §, 19-20 §, 118-120 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7 -9 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920), (muutos 90/2000) 17 §, 18 §

Terveystensuojelulaki (763/1994) 1, 2 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (muutos 314/2017) 3 – 12 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §, 3 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (2017/79) 4 §

Lisäksi on sovellettu opasta Maa-ainesten ottaminen -Opas ainesten kestäväään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu 5228,03 € (ei arvonnalisäveroa)

Maksu perustuu Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnan 26.2.2019 § 13 Liite 8 päättämään maa-ainestaksaan (Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kunnissa) ja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan (Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnan 26.2.2019 § 13 Liite 7).

Taksan kohdat:

- Maa-ainestaksa: kohdat 2.1, 2.5 ja 9.3.
- Ympäristönsuojelutaksa: Lupien ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut 3 § kohta 3.1, sekä liitteen 1 laitosluettelossa kohta: kiinteä tietyllä alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo, asfalttiasema tai kalkkikiven jauhatus.

Hanke katsottiin sijoittuvan taksan kohdan 9.3 mukaisten vaativan ja erittäin vaativan hankkeen väliin, jolloin maksun maa-aineosuutta korotetaan 50 %. Työmäärää lisäsi tavanomaisesta hakemuksesta hakemuksen muuttaminen lupahakemuksen vireille tulon jälkeen, hankkeen kahteen kertaan tehty lausuntopyyntö sekä päätöksen tekemiseksi välttämättömien korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisujen läpikäynti.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päätös toimitetaan hakijalle.

Jäljennös päätöksestä

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan muistutuksen jättäneille ja hakemuksen tiedottamisen yhteydessä kuulluille asianosaisille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerin ilmoitustaululla ja Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveydenhuollon internetsivuilla

<https://www.savukoski.fi/ymparistoterveydenhuolto/hallinto/kuulutukset/>. Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Koti-Lappi lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

LIITTEET

Valitusosoitus

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Liite 1

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja toimitettava valitusajan kuluessa.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Viimeinen muutoksenhakupäivä on 11.8.2021.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;
- 6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen:

PL 204, 65101 Vaasa

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Valituskirjelmän voi lähettää myös sähköisesti osoitteeseen:

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä

3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Ympäristötarkastajan puhelin: 040 542 3354

Sähköposti: ymparistonsuojelu@pelsavu.fi

LIITE 2

PELKOSENNIEMEN-SAVUKOSKEN KANSANTERVEYSTYÖN KUNTAYHTYMÄ

Ympäristöterveyslautakunta 26.2.2019 § 14

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallisin ja suositeltavin vakuuden muoto

- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa

- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

